

Debreczeni Független Ujság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Melbőben: Vidéken:
Egy héra. . . . . 1 kor. Egy héra. 1 kor. 50 Hfl.
Negyedévre . . . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . . . 50 .

Feloldó szerkesztő:

IV. MÓRICZ PÁL.

Kiadók és laptulajdonosok:

HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECZEN.

Pisoz-utca 47. és 48. szám.

Ujjászületés az ujjvilágban.

Sopánkodnak mindig a kivándorlás miatt, de ellene nem tesznek semmit. Nem is tehetnek, mert a kivándorlás szükségszerű folyamat, amelynek megvannak anyagi és erkölcsi okai. Ostoba rendőri parancsokkal nem lehet ezt megakadályozni, mintahogy a Tiszának is hiába parancsolná Tisza Pista, hogy folyjon visszafelé, bizony nem folya az vissza. Így vagyunk a kivándorlás kérdésével is.

Két fő oka van a kivándorlásnak. Az egyik anyagi, a másik erkölcsi. Ebben a kizsartolt, 400 év óta szipolyozott, kirabolt orrágban nem tud megélni a népfölösleg, bár a földje két-szerannyi lelket is eltarthatna, ha a saját táplálására fordíthatná ez isten-áldott ország gazdag földjének dus adományait. De nem fordíthatja, mert elviszi és idegen uralom táplálására fordítja a szükös tengődésre is alig elegendő részen felül eső terményeiket az a rendszer, amely a Habsburg család uralmát is jelenti egyuttal. A népfölöslegnek tehát ki kell vándorol-

nia, ha éhen halni nem akar. A leg-életrevalóbb elem, a dolgozók kénytelenek elhagyni a hazát.

Sokkal kisebb mértékben okozói a kivándorlásnak az erkölcsi okok, bár ezek maholnap a nemzet színe javát kényszerítik a haza elhagyására. Hazánk romlott levegője, a ne azet-gyilkos uralmi rendszer fojtogatja a szabadság és tisztesség után vágyakozókat. Nem is valami különös nagyítás az a mondás: „Magyarországon hovatova annyira elsokasodnak a gaz-emberek, hogy a becsületes és önértetes embereket rendőri felügyelet alá fogják helyezni.”

Milyen más lehet az ujjvilág levegője! Mennyire tisztább, üdébb, eszményibb és emberesebb az élete! A napokban az amerikai magyar napilap (már van ez is) egyik száma került a kezembe. A szerencsétlen Sima Ferencz temetéséről közölt benne tudósítást, amelyből kitetszik, hogy a kivándorolt magyarokat miként változtatja át olyan magyarokká a tiszta levegő, amilyen magyarok idehaza sohasem lehetnének.

Igen csekély jelentőségű és kicsinyes dolognak tetszik talán ez, de az én szememben nagyjelentőségű, mert ilyen idehaza Magyarországon még emberöltők multán sem igen fog megtörténhetni.

Ime az eset röviden. A református Sima Ferencz ravatalát fölállítják a róm. kath. plébánián. A református halottat a róm. kath. plébános (Hegyi Antal fairporti lelkész) be-szenteli.

A koporsót a r. kath. plébániáról különböző felekezetekhez tartozó magyarok elviszik a protestáns istenházába, a hol a róm. kath. plébános lép a szószékre és beszédet mond a református halott felett, majd utána a református lelkész (Csutoros Elek) teszi ugyanezt. Ezután kiviszik a halottat a közös temetőbe, ahol beképen fekszenek egymás mellett r. katolikus, református, zsidó és egyéb felekezetűek a felekezetnélküliekkel és a magyar sir felett róm. és görög katolikus, református, zsidó magyarok papjaikkal együtt összeölekeznek a megváltó szeretet igaz és nem képmutató érzésével

Virradat.

Virrad . . .

Hát már megint virrad! Balga fővel azt reméltem, hogy valahára kimulathatom magamat; és alig hogy kitárta előttem az éj keblének ezernyi kéjeit, már is ott ólálkodik tolakodó pofával a sárga irigy nap.

Gyöngyöző drága pohárkám, ajkad nedűjét epedem! Kezembe még egyszer, csak még egyszer, mielőtt megvirradna. Töltsetek belé csörgedező édes bort, hadd ringassa arany hullámain lelkeim örömet-bánatát.

Fel vig cimborák, ne sáppadjon e hivatalos vendég: a hajnali napsugár! Mutasátok meg, hogy kedvetek ragyogóbb a hitvány égi golyóbisnál.

Köszöntlek pajtás! Hasztalan meredsz rám az ablakon, mintegy mozdulatlan halott szemekkel . . . Várj, kigunyollak, kikaczaglak, mert erősb vagyok nálad; ugy-ugy rajtam ki nem fogsz; jól tudom . . .

Elő a leplet vig barátim! Hivatalos vendéggel ugy szokás elbánni. Le a függőnyt, felébe ujjabbakat vastagon, hogy a fanyar sugár szoruljon odakünn s pukkadjon meg, igen, pukkadjon meg mérgiben, hahaha . . .

Most újra éjszakánk van, folytassuk az adáz mulatást! Csengő pohár, kacaj.

vig nóta zúgjon fülembé. Száz szál gyertya közt rakjuk a bódító táncot.

Mienk a diadal, mienk az éjszaka!

Virrad . . .

Az első sugár az ablak jobb sarkából itt szokott megjeleni arczomon, tudom nagyon jól.

Köszöntlek, édes.

Ugy-e te is köszöntsz? Hanyadszor már! Hosszu évek óta minden áldott reggel így virrasztva fogadlak, hosszu évek óta fekszem itt . . . de talán már rég ott künn fekdünn a sirban, ha nem volna ez az égi vizsgálatom, mely minden reggel beköszönt, üdvözlöl és megbiztat.

Oh melegítsd meg halvány arczomat, keblem, s karjaimat! Csodákat művelsz, jól tudom. Tavasszal páz-itot nevelsz, nyárra gyümölcsöt varazsolsz tündér ujjakkal a tarka szírmok mögé . . . hat velem is tégy már már csodat, ha jó barátom vagy?!

Négy éve minden reggel beragyogsz és megbiztatsz. Váitd be már édes szavadat, Sívárgom az életet, a boldogságot; ifju, szep vagyok . . . nem, nem, csak voltam szép. Hajh négy esztendő! mozdulatlanul tölteni az ágy fenéken; nem aludni hosszu-hosszu éjszakákra; epedni a boldogság

után; ifju leány szívben hordozni egy férfi képét, ki már rég elfelejtett s tán a másé is.

Ne hagyj, ne hagyj én drága napsugárom . . . a köhögés újra fojtogat itt, itt a torkomon és mellemen. Kinyujtom feléd bágyadt karom, hadd fogódozom meg arany kéveidben. Ah ments meg édes szent reménységem, hajnali napfény . . . lásd itt ólálkodik labornál a borzalmas halál s a koporsót fel akarja nyitni számomra.

Nincs semmi nesz.

Csönd a beteg szobában. Ott áll a hófehér agy, a teljes ablakon át reá omlik a sok sok napsugar.

És a hajnali napsugár aranyzemfedője alatt, nyitott szemekkel egy szép halott leány.

Virrad . . .

Mily édesen alszik gyermekem. Feje alá csak rongyokat gyűrhet édes anyja, szegények vagyunk.

Az első napsugár máris megcsókolá a fiu fehér homlokát. Jer hitvesem, kövessük e példát s aztán osonjunk ki a szabadba, hol már mindent, de mindent bearányozott az áldó napsugár.

Te csak aludj, álmoldj angyalokról drága

MIHALOVITS J.
gyógyszertára a „Kigyóhoz“
DEBRECZEN, Főtér,
a városházzal szemben.

Ajánlja az ártalmatlan növényi anyagokból készült s kipróbált jó hatású **Dr. Borsos-féle hajszeszt**, mely megóvja a fejbőrt az elkorpasodástól, megszünteti a hajhullást, a hajvégek megtörését s szetszakadását, a hajelmolyosodását. Megszünteti mindenféle hajbetegséget s ezért mint óvszer is melegen ajántható. **Nem rontja a hajat**, sőt annak növését elősegíti s a hajat **dussá, sűrűbbé teszi**. Kis üveg ára 1 kor., nagy üvege 2 kor. Azoknak, kik a hajszesztnek nem barátai, ajántható a fentihez hasonló hatású s jósaú **Dr. Borsos-féle hajkenőcs**, melyből kis tégely 1 kor., nagy tégely 2 kor. (2)

és éléneklük: Hazádnak rendületlenül légy hűve ó magyar...

Igy történt ez az új világban június 2-án a szegény, elbukott, hazátlanul bujdosó Sima Ferencz temetésén és az ilyen eset felett érdemes elmélkednünk idehaza nekünk, pártok, felekezetek, osztályok, vagyon és szegénység, czimek, rangok és egyéb hőbortok által a nemzeti egység magasztos gondolatától eltántorodott, romlott gondolkodásu, kicsiny hitű, 400 esztendősen idegen járom alatt görnyedő, szerencsétlen magyaroknak.

Rostkowitz Arthur.

Országgyűlés.

[Budapest, 1904. június hó 22-én.]

Eredeti tudósításunk.

A Debreczen-galaczi incidens majd csak az ülés végén kerül szóba. **Bakonyi** Samu interpellációt jelentett be ebben a dolgban, a melynek megokolása délután kettő órára marad. A mai ülést **Perczel** Dezső elnök vezette. Az interpellációs könyv felolvasása után a napirendre tértek át, a *vasutasok fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat* folytatolagos tárgyalására.

Elfogadták a vasutasok törvényjavaslatát.

Udvary Ferencz azt fejtegeti, hogy könnyen lehetne a vasutasok helyzetét segíteni, ha megreformálnák a vasuti szolgálatot. Nem kell annyi szabadjegyet kadni s mindjárt szaporodni a vasut jövedelme.

Kubik Béla: Még vászoncselédék is utaznak szabadjeggyel.

Udvary Ferencz: Meg kell reformálni szolgálati pragmatikát is. Örvend neki, hogy a régi eskümintát már újjal pótolták.

Hock János: A régi eskü elkopott, újjal kell pótolni.

Udvary Ferencz: A nyugdíjilletményi reformot is sürgeti.

Végezetül kijelenti, hogy a javaslatot elfogadja.

gyermek, növelje tested az édes szender... mi addig is majd dolgozunk — teáted.

Ajtómba lépve te fogadsz, bátor igaz tekintetű nap. És én szembe nézek veled. Egy sóhaj száll ki keblem mélyiről ahhoz, ki téged minden reggel elküld, hogy együtt dolgozzunk.

Körül kötöm kertem szőlővesszejit s te a fonákra forgatott leveleket zöldjőkre visszahajlítod. Kívágom a gazt dus vetésem mellől, s a hitványt te kóróvá aszalod. Megöntöm a bő hajtást izibe, s te magasra nyújtod s gyümölcsöcsel terheled ágait.

Szorgos kezem jól végzi munkáját s amit dolgoztam, mindent látsz, figyelsz, éltetsz te drága nap. S ha közbe lelkem a viskó ablakán belopózva, fiamra gondol: az alvó gyermek okos homlokán ott is találkozzunk.

Nagyra nő majd ő is, mint ez alma-csemete. Megizmosodnak tagjai, mint itt ez ágak. S idején elhozza kedves gyümölcsét nekem...

Siess jó nőm, munkánknak semmi hiba ne legyen, fiunkért dolgozunk!

Naponként felkelt az első napsugár, majd dolgozni kész; fénye mindenhová el, ragyog, el még lelkem mélységére is. Nyomában ott fakadnak a jövőről szent reményeim.

Köszöntlek, áldlak hajnali első napugár!!

Uray Sándor.

Hock János nem hiszi, hogy ez a javaslat kifejező munka, hanem az első komoly lépés arra, hogy a vasutasok sorsán segítsünk.

Heltai Ferencz előadó: Ugy van!

Hock János: A vasutasok mozgalmának erőszakes elnyomását csak az amnesztíával lehetne kiegyenlíteni. Terrorizmust kormányozni nem lehet. Ha a vasutas csak a szabályzathoz tartaná magát a szolgálatban, száz meg száz millió kár háramlik belőle. A „Jaj a legyőzötteknek“ elvének nem szabad nálunk érvényesülnie.

Nem járja, hogy a kormány az egyes gyengébb lelkű vasutasokat arra akarta bírni, hogy ügyük árulói legyenek.

Hieronymi: Ez nem igaz!

Hock János: Nem egészen úgy gondoltam.

Hieronymi Károly: Hát akkor világosabban beszéljen. Ne gyanúsítson, kikérem magamnak.

Hock János: Ott vannak a mozdonyvezetők.

Hieronymi Károly: Mit beszél? A mozdonyvezetőknek ígértünk volna fizetésjavítást? A kormány?

Hock János: Igen, törtétek kísérletek a sztrajktörés előmódítására. Vezesse a kormányt a humanizmus. Adja meg ezer meg ezer család belső békéjét, fogadja vissza az elbocsájtottakat munkába. A törvényeségi tárgyalás is kiderítette, hogy a bizottság tagjai a negyvenezer embernek expensei voltak csupán és nem a mozgalom szervezői.

Isméti, vegye a miniszter a vasvessző helyett a béke ágát a kezébe. A javaslatot elfogadja.

Elnök: Szólásra senki feljegyezve nincs. A vitát bezárom.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter reflektál mindenekelőtt Lengyel beszédére. A mi a refakciókat illeti, erre az a válasz, hogy egy részét közérdekből engedélyezték. Vannak közöttük aztán olyanok, amelyek egyes iparágaknak adtak. Egyébként revízió alá vonta a refakciókat és főleg részüket törölte, úgy hogy ezzel az államvasutak jövedelmét tetemes összeggel emelte. Minden refakciót megszüntetni azonban nem lehet. Annak a felfogásnak a híve, hogy a refakciókat lehető szűk határok közé szorítja. Kilometrikus osztály az alapja a Budapest—Bécs közötti teheráruforgalomnak. Törekedni fog, hogy a korábbi állapot visszaállítsa. A legcsodálatosabb dolog, amit valaha hallott, Fülöp beszéde volt. Lehetetlen tételeket bizonyított, így azt, hogy a vasutasok a mostani fizetésrendezéssel rosszabb helyzetbe jutnak. Végezetül mégis elfogadja a javaslatot, a mi aztán igazán érthetetlen, a mikor kijelenti, hogy elejétől végig rossz.

Gabányi: Menthető, mert szűzbeszéde volt. (Általános derűtség.)

Hieronymi Károly: Nagy baj az, hogy nálunk a hivatalnokok, de különösen a vasuti hivatalnokok sokkal nagyobb lábon élnek, mint a mennyit viszonyaik megengednek. A mi az amnesztia kérdését illeti, abban a szellemben, a mint azt Csernovich hangoztatta, közre fog működni, pozitív ígéretet azonban nem tesz. (Általános helyeslés.)

Lengyel Zoltán személyes kérdésben szólalt fel.

A Ház elfogadta általános részletekben a javaslatot.

Ezután elfogadták a vasutasok fizetésrendezésére vonatkozó javaslatot részleteiben is.

Szivák Imre, a mentelmi bizottság elnöke nyilatkozott ezután a Lengyel Zoltán ügyéről, amelyben a döntés Rudnay főkapitány betegsége miatt késik, akit nem lehet kihallgatni.

Olay Lajos: Ez taktikázás.

Szivák tiltakozik a taktikázás vádjá el-

len. Az ismeretes Pozsgay-ügyben az a megállapodás történt, hogy meg fogják követni a Házat. Ez Kossuth Ferencz közbelépésére történt.

— Megint paklizás — kiáltják az ellenzéki oldalról, óriási zajban.

Thaly Kálmán tiltakozik az ellen, hogy a jelen nem levő Kossuth Ferenczet belevonják a vitába.

Szivák kijelenti, hogy esze ágában sem volt Kossuthot meggyanusítani.

Interpellációk.

Bakonyi Samu indokolta ezután az interpellációját. A miniszterelnökkel szemben kijelenti, hogy a törvényes álláspontot a debreczeni polgármester foglalta el. Tanuljon a miniszterelnök Debreczen város polgármesterétől.

Interpelláció a magy. kir. miniszterelnök urhoz, mint belügyminiszterhez.

A miniszterelnök ur, mint belügyminiszter Debreczen szab. kir. város polgármesteréhez intézett, 52576/I—a. sz. kelt rendeletében arra való hivatkozással, hogy a külügyminiszterium hivatalos nyelve „ezidőszert” a német, meghagyja és kijelenti, hogy a polgármester a galaczi konzul német nyelvi megkeresését „elintézni tartozik”, f. hó 20-án tartott képviselőházi beszédében pedig azt a kijelentést teszi, hogy a nevezett konzulátusnak a jövőben is „joga lesz német nyelvű átiratot intézni.”

Kérdem ennél fogva, a t. miniszterelnök urtól, mint belügyminisztertől.

I. Hogyan egyeztetni össze ezen rendeletet és nyilatkozatot az 1867. XII. t. cz. 28. §-ban a közös ügyek kezelésére nézve Magyarország részére, „mellőzhetetlen tételt” gyanánt kikötött „teljes paritás” követelményeivel, az 1891. XVI. t. cziknek „bármely ügyek viteléről” minden idegen nyelvet kizáró rendelkezésével, a magyar nyelvről szóló 1844. II. t. cz. intézkedésével és szellemével valamint az 1868. évi XLIV. t. cz. 1. §-ának azon parancsával, mely szerint a magyar állam hivatalos nyelve „a kormányzat minden ágazatában eszentul is magyar?”

II. Minden idézett törvények kizárják, a mai állapot törvényes voltát, szándékozik-e a t. miniszter ur mielőbb olyan intézkedéseket tenni, hogy a magyar állam legfőbb követelménye a magyar nyelv törvényes joga a közös külügyminiszteriuma és az alája rendelt hivatalok ügyvitelében minden korlátozás nélkül érvényesülhessen?

Budapesten, 1904. június 22-én.

Bakonyi Samu.

Bernáth Béla tiltakozik a német nyelv becsempészése ellen.

Tisza Pista felelt azonnal. A diplomáciában a német nyelvnek érvényesülni kell. Deák és Andrássy is így akarták, (Nagy zaj és ellentmondás. A nemzeti pártiak: Nem igaz!) Nem követelte ezt senki, de a szokás jog alapján így van, így volt és így lesz. Eddig is német volt a diplomáciai nyelv és senki sem tiltakozott ellene.

Bakonyi válaszában azt mondja, hogy Tisza csak olajat önt a tüzre.

Papp Zoltán, Molnár János és Buzáth Ferencz felszólalásai után

Bernáth István nem veszi tudomásul a miniszterelnök választát.

Kubik Béla névszerinti szavazást kéri, mire az elnök a névszerinti szavazást a holnapi ülésre halasztotta.

Vármegyénk és közelvidéke.

Adakozások a Booskay szoborra. Rásó Gyula Hajdúvármegye alispánja a múlt hó 16-án tartott megyei közgyűlésen beszé-

molt a...
digi ere...
29.140...
mét oss...
30.232...
rendelke...

Se...
nek. Hi...
mégis n...
vegye H...
szüksős...
közoktat...
utalvány...

Sz...
vatal fó...
3 heti sz...
Kajári...

Sá...
község B...
reskedel...
a gyorsv...
kérést ne...
kifejti, h...
ellenkezi...
kon is m...

Ha...
net törté...
pályaudv...
itt a sz...
natba át...
ingadozn...
Horváth...
lomásfőn...
róteremb...
ápolás al...
használt...
széltűtt...
lott az a...
tegen vit...
dett. A k...
tán Bélár...
gatta ab...
holttestet...
Az alispá...
engedély...
ratikus h...
kaptak. A...
igy már...
genből, a...
a halál...

El...
son törté...
mester e...
a vele va...
annak an...
nyen sé...
másik a...
gyobb s...
küdszék...
hétfőn ke...
este fejez...
az esküd...
után hird...
ján a bír...
kísérlet...
ítélte. A...
be. A v...
helyezték...
dette ki...

Agy...
elsőnapj...
pásztor...
kos Ján...
meghalt...
sértés b...
a debrec...

Ma...
mosdi ev...
István és...
engedély...

Ma...
mosdi ev...
István és...
engedély...

molt a Bocskay szoborra folyó gyűjtés eddigi eredményéről. A szobor költségéhez 29,140 korona gyűlt össze addig. Azóta ismét összegyűlt 1092 korona, tehát eddig 30,232 korona áll a bősörményi szobor alap rendelkezésére.

Segély a festőművész özvegyének. Hirneves festő volt Mészöly Géza, de mégis nagy szegénységben halt el. Az özvegye Hajduszoboszlóra vonult vissza, ahol szűkös viszonyok közt él. Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter 200 korona segélyt utalványozott most a számára.

Szabadságon. Az államépítészeti hivatal főnöke, Latinovics Mihály főmérnök 3 heti szabadságra megy, amely idő alatt Kajári Lajos mérnök helyettesíti.

Sáp község és a gyorsvonat Sáp község Biharmegye utján folyamodott a kereskedelmi miniszterhez, hogy állítsák meg a gyorsvonatokat a sápi állomáson is. A kérést nem teljesíti a miniszter. A miniszter kifejti, hogy a gyorsvonatok rendeltetésével ellenkezik, hogy ilyen kisebb középállomásokon is megálljanak.

Halál az idegenben. Megrázó jelenet történt vasárnap délután a székelyhidi pályaudvaron. Előkelő külsejű házaspár akart itt a szilágysági vonatból a nagyváradi vonatba átszállani. Átszállás közben a férfi ingadozni kezdett és összerogyott volna ha Horváth állomásfőnök fel nem fogja. Az állomásfőnök az ingadozó urat bevitte a váróterembe, a hol Deák dr. járási orvos vette ápolás alá. A gondos ápolás azonban nem használt. Az idegen ur — a ki különben is szelített volt — egyre rosszabbul lett, beállott az agónia és a szállodában a hová betegesen vitték, neje kétségbeesésére kiszenvetett. A kétségbeesett özvegyet, a kinek Zoltán Béláné a neve, Hájós dr. ügyvéd támogatta abban a nehéz feladatban, hogy a holttestet otthonukba, Illosvára szállítsák. Az alispáni hivatalhoz fordultak a szállítási engedélyért és az engedélyt minden bürokratikus hosszadalmasság nélkül rögtön megkapták. A holttestet kettős érekkoporsóban így már hétfőn hazaszállították a távol idegenből, a hol olyan szomorú módon sujtotta a halál.

Eltölt kovácsmester. Hajdunánáson történt hogy Nyakas Mátyás kovácsmester ez évi márczius 9-én hat golyót lőtt a vele vadházasságban élő Jóna Zs. fiára és annak anyjára. A lövések közül egyik könnyen sértette meg karján Jóna Zsófiát, a másik az öreg asszony arcát találta. Nagyobb sérülés nem volt. A debreczeni esküdtszék Szücs Miklós dr. elnöklelte alatt hétfőn kezdte meg a főtárgyalást és kedden este fejezte be. Hét óraker vonultak vissza az esküdték s csaknem 3 órai tanácskozás után hirdették ki a verdiktet, melynek alapján a bíróság Nyakas Mátyást emberölési kísérletért egy évi és 10 hónapi börtönrre ítélte. A védő semmisségi panaszt jelentett be. A vádlottat ideiglenesen szabadlábra helyezték. Az ítéletet éjjeli 11 óraker hirdette ki az elnök.

Agyonverte a vejét. Karácsony elsőnapján Vári Szabó Pál szoboszlai pástzorember fejbevágta vejét, Domokos Jánost, ki az ütés következtében meghalt. Halállal végződő súlyos testi sértés büntette miatt került Szabó Pál a debreczeni esküdtbíróság elé.

Magyar név. Schleinig Gábor álmosdi ev. ref. tanító és kiskoru gyermekei István és Jolan nevüket belügyminiszteri engedéllyel Somogyi-ra magyarosították.

A Máv. elnök afférje.

Budapest, június 22.

Abban a nevezetes ügyben, a melynek végkimerülésig való párbajozás lesz a vége, a legújabb esemény az, hogy dr. Zboray Miklós országgyűlési képviselő ma reggel elutazott Budapestről és valószínűleg csak holnap délben tér haza.

Hazatérésével nyomban megindulhatnak a párbaj diplomáciai tárgyalások. Kiválaszthatják a segédeket, megrendelhetik a fiakkereket, lovas kardokat vagy a czinkotai itczét három golyóváltáshoz.

A nagy afférnek az a hír a kezdeté, amely a P. H.-ban jelent meg tegnap s a címe:

I.

Pör az amatőr fotografiáért.

Nem épen pikáns fotografiákról van szó, de azért a fotografiák is, a pör is, elég érdekes. A képviselőházban történt, hogy amikor Ludvigh Gyulát, az államvasutak elnökgazgatóját azzal vádolták, hogy nem kíséri figyelemmel a vasutasok dolgát, Zboray Miklós felkiáltott:

— Ludvigh nem ér rá arra, Ludvigh el van foglalva fotografálással.

— Mivel? — kérdezte Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter.

— Fotografálással — felelt a közbeszóló — a miniszter urnak fotografiáját is megcsinálta életnagyságban.

Hieronymi erre elhallgatott, mert már erről tudott. Így lehetett megtudni, hogy e mögött egy per anyaga lappang. Ludvigh Gyula tudniillik egyike a legszenvedélyesebb amatőr fotografusoknak. Az államvasutaknál tíz évig alkalmazva volt Vágó mint fényképész és Ludvigh neki adta oda felvételeit kidolgozás végett, ha különösen szépet akart csinálni. Vágó sokat dolgozott így és különösen Ludvigh sok felvételéből csinált nagyított képet. E nagyított képek között vannak fölvételek báró Bánffy Dezsőről, mint miniszterelnökről utközben, Széll Kálmánról detto. Fölvételek a kereskedelemügyi miniszterelnökről utközben. Hegedüsről, Lángról, Hieronymiról életnagyságban. A miniszterek családtagjai is meg vannak örökítve. A szíami trónörökös képét tizezer példányban csináltatta meg és szétosztotta. Egy kép azt ábrázolja, amint Ludvigh Gyulát üdvözlik a hordárok, a kik védnöküknek választották, stb. Amikor aztán Vágó nyugdíjba vonult, fogta magát és követelte a külön munkáknak honoráriumát és pedig ötezer forintot. A jogügyi osztálynál eleinte nem akartak róla semmit sem tudni, de a Vágó ügyvédje kijelentette, hogy nem az államvasutaktól igényli a fizetést, hanem privát munkáért személyileg Ludvightól. A periratok egymást érték s a Vágó követelése rosszul állott eleinte. De csak addig állott rosszul, míg ügyvédje előterjesztést tett arra, hogy hallgassák ki tanuknak a Ludvigh által lefotografált nagyságokat, a miniszterelnököket és minisztereket, kiknek képeit a felvételtől Vágó nagyította és készítette s ezt a tényt a képeken meg is jelölte. Erre aztán Ludvigh ügyvédje is beismerte a követelés jogosságát és most már azon fordul meg a pör, hogy ötezer forintot kapjon-e Vágó, vagy kétezeröttszáz forintot.

Eképen a gyűjtemény elég pénzébe kerül Ludvighnak. Pedig még nincsenek közte az újabb felvételek, amelyekről valószínűleg szintén nem felejtkezett meg, mint például felvételek a vasuti sztrájkokról, amikor a vonatok megállottak, a tüntetésről az államva-

sutak igazgatósága előtt, a sztrájkbizottság letartóztatásáról, a sztrájkanya felosztásáról, a vonatokról, amelyeket irodai tisztviselők és mérnökök vezetnek, a katonaságról az állomásokon a tizenhárom bizottság főrenek tárgyalásáról és felmentéséről a törvényszék előtt. Ezeknek a képeknek a nagyítása is belekerülne Ludvighnak néhány ezer forintjába. De az országnak maga a valóság sokkal többbe került.

II.

Ludvigh Gyula nyilatkozata.

Ezt követi ma a következő nyilatkozat!

Ludvigh Gyula, a magyar államvasutak elnökgazgatója a félhivatalos Távirati Iroda utján a következő nyilatkozatot teszi közzé: Egyik budapesti lap szerint Zboray Miklós ur a képviselőházban szóba hozta az én amatőr fotografálásomat. A képviselőházi tárgyalások során ez elkerülte figyelmemet, de különben valószínűtlennek tartom, hogy a képviselő ur, aki egy polgári pörben ellenem, magánember ellen ügyvédi minőségben szerepel, erre vetemedhetett. A pör folyamatban van, gondolom a tanukihallgatásoknál tart most, s abban magam részéről irányítólag befolyjni nem akarok. De ha bárki részéről ez megtörténik — még ha az immunitás köpenye alatt is — erről megvan a saját nézetem, melyben, meggyőződéseim szerint, minden jóízű ember osztozkodni fog. Budapest, 1904. június 21. Ludvigh Gyula.

A gyors lebonyolítást, a mint már megírtuk, késlelteti Zboray elutazása. De mi, hogy a nagyszerű vérengzéshez rátereljük a figyelmet, megkérdeztük:

Jó vivó-e Ludvigh Gyula?

Erre a kérdésünkre beszélgetés közben ezt válaszolta Fodor Károly vivómester:

— Kardot illetőleg egy veszedelmes embert ismerek Budapesten. Ez Ludvigh Gyula a vasutelnök. Ugy viv, mintha nem is élő ember volna, hanem Jókai egyik regényéből vágják volna ki. Merész, elszánt és biztos a karja, hogy szédületes nézni a gyors vágásait. S amellet főleg azért veszedelmes, mert nem ismerik erről a kitűnő oldaláról, ő maga pedig szerény ahhoz, hogy hirdesse.

Mi az újság?

A berlini gyilkosság. A rendőrség tegnap délután házkutatást tartott a gyilkossággal gyanúsított Berger kedvesének, Liebetrut fodrászsnőnek a lakásán. A ház előtt nagy tömeg ve ödött össze és izgatottan lesték Berger megérkezését. Csakhogy a rendőrség Berger nélkül tartotta meg a házkutatást. Először is kipróbálták, hogy a lakásban ütött zajt kívülről meghallják-e? Majd lefényképezték az egész lakást és a padlóból és ajtóból kivágtak egy részt, a mit meg fognak vizsgálni. A rendőrségnek azonkívül nagy gondot okoz Liebetrut kosarának a megtalálása, amelyben Berger a szétdarabolt holttestet a folyóba dobta. Ép ezért felszólitotta az összes a gyilkosság napján a helyszínen megfordult hajósokat, hogy kihallgatáson jelentkezzenek. Ezalatt Berger mindjobban tagadja a gyilkosságot.

Agyonlőtt rabló. Magyar-Kanizsáról távirják, hogy ott a múlt éjszaka betörők jártak Weiszberger Ignác ókanizsai gabonakereskedő udvarán és a betörők egyikét, Kriska Sándort halálos puskalövés érte. A betörők az udvaron levő gabonarakártart akarták megdézsmálni és ekkor puskalövés dördült el; Kriska eszméletlenül terült el a

földön, a többiek elfutottak. A lövés zajára felébredtek a házbéliek meg a szomszédok és a történetekről értesítették a rendőrséget, mely Kriskát a kórházba vitte. Kriska azt vallotta, hogy a lösebet kint a határban kapta, nem tudja ki lőtt rá. Tagadta, hogy többedmagával betörést kísérelt volna meg. Az orvosi vizsgálat azonban megállapította, hogy tényleg az időtájt sebesült meg, amikor a tanuk éjnek idején, a lövés zajára felriadva, ismeretlen alakokat láttak a sötétben szertefutni. Kriska belehalt súlyos sebébe.

Ezer gyermek tüzhalála.

[Jelenetek a new-yorki tüzpusztításból.]

Hosszú táviratok számoltak arról a rettenetes tüzvészről, mely a new-yorki kikötőben egy kiránduló hajón elpusztított ezernél több emberéletet. A borzalmas katasztrófáról most ujabbán a következő részleteket jelentik:

Leirhatatlan az a kép, amely a parokon összefutott emberek elé tárult, amikor lángba borult hajóról az iszonyat sikoltásai felhangzottak és egymásután belekapott a láng a fedélzeten a gyermekcsereg ruhájába. A legtöbb gyermek a vízbe ugrott, de sok bizony nem mert a kavargó habok közé menekülni s görcsösen egymásba kapaszkodva, vagy eszeveszetten fel-alá futkosva, keresett szabadulást a halálos veszedelemből. Egy fiúcska, miközben a ruháit megkapta a láng, felkapaszkodott a parancsnoki hidra, ahol mint egy égő fákllya megállott, amikor a hajó a parthoz közeledett, így láták a gyermeket ott állani s a szerencsétlen fiúcska a szó szoros értelmében elevenen megsült. A kerek lapátjaiba sűrű tömegben kapaszkodott rengeteg sok halott és félig összeégett alak. Ezek között egy kis leányka volt, amely csodálatos módon sértetlen maradt. A kis leány neve Lizzie Krieger.

— Mama egészen elégett, — kiáltotta a segélyére siető embereknek. Egészen elégett; én láttam! láttam! . . .

A menekültek között két kicsi testvér elmondta, hogy látták megégni a szüleiket; hanem alig tudták elmondani a látottakat, a remület félig megőrizte őket. Sok gyermeket székre és fadarabokhoz kötve halázták ki a vízből. Egy apa két gyermekével kiúszott a partra, de a gyermekek, amint partra értek, meghaltak a kiálott rémülettől. Egyik kórházba kis fiúcskát hoztak, amely a karjában szorongatta a fapapírját: a gyermek minden sérülés nélkül menekült meg. Lovacsájával együtt beleugrott a tengerbe, mielőtt a lángok belekaptak a ruhájába. Sok anya holtan is még görcsösen magához ölelte a gyermekét. A hajósok, amikor csolnakon a katasztrófa színhelyére jöttek, evezőikkel minduntalan holttestekbe ütödték.

Hegedűművészből kintornás.

[Kereste a halált.]

Budán, a Kerék-utca 87. szám alatt, piszkos környezetben szörnyű nyomor között lett öngyilkos tegnap éjszaka egy hányatott életű művész. Valamikor régen gyönyörű sorsot szerzett neki a művészete, utóbb ez döntötte őt a legrettenetesebb nyomorba. Szinte perczről-perczre züllött, ivott, része-

geskedett, éhezett, míg végre is annyira rongyos, züllött kinézésű lett, hogy tisztességes társaságban meg nem jelenhetett, verklis lett s járta be az utcákat, házakat, gyűjtötte kalapjába a filléreket. Most azonban már öreg lett és annyira szegyezte önmaga előtt ezt az életkudarcot, hogy éjszaka kiment az udvarra és mellbelötte magát. Haldokolva vitték a kórházba.

A kintornást Szauber Rezsőnek hívják. Negyven év előtt, 1864 ben szerepelt először mint hegedűvirtuóz. A husz éves fiúnak ropant nagy volt a sikere, hullottak elé a tapsok, virágok és aranyak. A legközelebbi fellépését már a Vigadóban tartotta nagy közönség előtt. A következő esztendőben egy igen gazdag nagykereskedő felesége vette gondjai alá a fiatal művészt és ígérte, hogy a szerelméért évi apánaszt ad neki. A nagy kereskedőné sikert aratott az ajánlatával, Szauber Rezső kicsérélte a szívet egy pénz-tárczával, amely azonban — meg kell hagyni — igen dus tartalmu volt.

Öt évig voltak együtt az asszonnyal, akkor Szauber Amsterdamba ment hegedülni. Ez volt életének a fénypontja. Oriási sikert aratott, bálványozták, elhatározta, hogy vissza sem jön Magyarországra. Órákat adott előkelő családoknál s havonként igen sok pénzt összekeresett. De nyugtalan vére itt sem hagyta megnyugodni, harminczöt éves korában Amerikába ment, ahol megnősült. Egy Wiener nevű német leányt vett el feleségül, nem szívesen ugyan, de a leány fivéréi golyót emlegettek, ha a művésznek eszébe jutna eihagyni a leányt, akit kompromittált. De a házasság nem hozott sok szerencsét, Amerikából Londonba mentek, akkor már negyvenöt éves volt Szauber Megunta az asszonyt, elszőkött előle ide Budapestre. De akkor már igen züllött volt. Évekig járt egy ruhában, míg végre az is lekopott, kénytelen volt a kintornára adni a fejét, napi egy koronáért csavargatta a muzsika rézkilincset.

Tegnap lett hatvan esztendő. Végig gondolta az egész életét, megundorodott önmagától és öngyilkos lett. Levelében is ezzel okolja meg tettét.

Egyházak és iskolák.

Diplomás kisasszonyok. Városunk kath. tanítónőképzőjében tegnap értek véget a képesítő vizsgálatok. A jelentkezett 21 növendék mindegyike megkapta az oklevelet, még pedig 8 kitünő, 5 jeles, 4 jó és 4 elégséges eredménnyel. Kitünő oklevelet kaptak: Baranyi Ágnes, Eisenmann Anna, Eszter Flóra, Fülöp Vilma, Götz Lipótka, Perczel Etel, Vaszil Mariska és Vecsey Piroksa.

Érettségi vizsgálat eredménye a felsőkereskedelmiben. Dr. Sarkady Ignác kormány megbízott jelenlétében tegnap hirdették ki három napi beható vizsgálat után a felsőkereskedelmi érettségi eredményét. Ezek szerint a vizsgálatra jelentkezett 27 jelölt közül bizonyítványt kapott 16. Ezekből jól érett 3, egyszerűen érett 13. A többi 11 közül 2 visszalépett 2 írásbeli, 7 pedig a szóbelin hasalt el. Bizony sovány eredmény ez! . . .

A mi naptárunk.

A Debreczeni Független Ujság naptárához napról-napra gazdagabban gyűlnek ugy a szórakoztató, mint a hasznos- és tájékoztató közlemények is.

A szerkesztőség, mint a kiadóhivatal sulyt fektetnek a naptár tartalmas összeáll-

tására. A szépirodalmi és tudományos részhez írógárdánk adja a válogatott írásait; de közhasznúvá mégis a nagy czimtar teszi ezt a naptárt.

A czimtarban megtalálja mindenki a tájékoztatókat és tudnivalókat az egyházak, az iskolák, törvényhatóságok, egészségügy, igazságügy, közművelődési körök, egyesületek, magán- és közintézetek, katonaság, bankok, biztosító társaságok, különféle hivatalok, vállalatok, kereskedők, iparosok és a többi köztudnivalókat illetőleg.

És ha még azt is hozzátesszük, hogy a szókimondó, minden tekintetben független ujságnak előfizetői ingyen, tiszteletpéldányként kapják ezt a tartalmas naptárt, melynek tekintélyes részét fogja alkotni a gazdag hirdetési gyűjtemény, önértzetesen hívhatjuk fel a közönség jóindulatát, vállalkozásunkra. Végül megemlítjük azt is, hogy a Debreczeni Független Ujságra, a lap kiadóhivatalában, havi 1 koronával is elő lehet fizetni.

Társas-élet.

Messze vidékre ösmert a Harmathy Pál uram neve. Az az csak kezdetben volt ő kegyelmé uram az öreg kollegium ifjú diákságának; mert hova-tovább multak feje fölött az évek, gömbölyödött és kopaszodott a diákság nevezetes boltossa, Harmathy Pál ur és miként a kollegium melletti földszintes sarokházából emeleteres nagy ház épült, a korban akként haladt feljebb Harmathy Pál ur is, s hogy végül ifjunak-öregnek egyenlőképpen „bácsija” lett ő.

— Harmathy bácsi . . .

Hogy ki volt voltaképpen Harmathy bácsi, azt csak a diák emberek tudták igazán. Kétfelé volt rekesztve az ő boltja. Az egyik rekeszben a szellemiakkal, a másik rekeszben a gyomorba való különféle csemegékkel kalmárkodott Harmathy bácsi, aki — kinyögöm végre — fűszeres és antiquarius volt egyszeremlyben.

Az esztendő különféle szakaszaiban rendkívül nagy forgalmat csinált a diákság között. Könyvet adott, könyvet csereberélt tőlök. Némelyeknek pénz sem kellett a tudományok börbekötött tárházaért, természetben vette ki az árát; mert Harmathy bácsinál a harapnivaló, az ennyivaló, a füstöni való közvetlen ott találta a könyves polczok mellett . . .

Régi diákok előtt nevezetes Harmathy. A nagy *Kahály* (Szabolcska) is eljárogatott hozzá ozsonnázni . . . De a régi könyvek kutatói előtt is jól ösmert volt a Harmathy könyvesháza. Ebben a szénakazalban többször aranygombostűket lehetett találni s talán maga az öreg antiquarius sem tudta több rejtőzködő könyvéről, hogy vajójában mit érők? De azért ne sajnálja senki, hogy talán sűrűn csapódott volna be Harmathy bácsi. Az ő eleven kalvinista esze hirtelen kifürkészett mindent és hogy évtizedeken át nem hibban küzködött, takaros szerzemények bizonyítják. Azért mint megszokott régi embert, a debreczeni első antiquariust sokan nélkülözni fogják és a hirt me laborgással veszik tudomásul, hogy Harmathy bácsi nyugalomba vonult és az üzletét átadta valami ifjabb erőnek . . . A fiataltság így nő a nyakunkra! Öregszünk.

UJDONSÁGOK.

Titkos katonai létszámemelés.

Mért soroztak be oly sok legényt?

Az idén kétszer soroztak és háromszor annyi ujonczot szedtek, mint más közönséges esztendőben. Feltűnt

mindkét orvosok vettek, kor min elereszten Nem az orszá sikerült nyilatkoz jelen volt is feltűnt amilyen e

No e mény tit keresendő letében a már akár obstrukci — tartalé

De e tonai léts many az elé akarja delete, an sitás I. ré sére von magyar k ujonczjuta sát renq létszámem

Jó le viselőházb manyt, me emelésről

Lapun vasutasokat letén felesk

A vasu érdekes epil

reczenben: hogy hien

forgalmi érc teléssel nem

felesketést a határozta el

letételét szj mennyi tiszt

csak azzal a ha leteszi a

dig bele vet képen nem

előbbinél ez rubb és me

zottak kezét mozgalmat

jaik orvoslá gos is volna

tasok letette dulkanok sem

Valam most folyik képviselőtél

gyelőség föt lakat és az az esküt, u alkalmazotta székhelyén, vasutasokka legnagyobb megemliteni

mindkét sorozásnál, hogy a katonarvosok minden épkézláb embert bevettek, még olyanokat is, akiket máskor minden további vizsgálat nélkül eleresztenek.

Nemcsak Debreczenben, hanem az ország minden részében **kitűnően** sikerült a sorozás a hivatalos körök nyilatkozata szerint is. A sorozásnál jelen volt közigazgatási tisztviselőknek is feltűnt ez a kiválóan jó eredmény, **amilyen emberemlékezet óta nem volt.**

No és most kipattant a jó eredmény titka. Ez pedig nem másban keresendő, mint a kormány előkészületeiben az — **új obstrukcióra.** Most már akár két esztendeig is kiállja az obstrukciót. Van már ujoncz elég a — tartalékban is.

De ez még nem minden. A katonai létszámemelés is kísért. A kormány az ellenzékét bevészelt tények elé akarja állítani. Erre vall az a rendelethez, amelyet a véderőtörvény utasítás I. részének 122. §. 2. bekezdésére vonatkozólag kiadott. Ebben a magyar korona országaira vonatkozó ujonczjutaléki számadatok **kiigazítását rendeli el.** Ez nyílt bevallása a létszámemelésnek.

Jó lenne, ha az ellenzék a képviselőházban kérdőre vonná a kormányt, mert **titkos katonai létszámemelésről van szó.**

A vasutasok esküje.

Lapunk említette fel először, hogy a vasutasokat mind a 10 üzletvezetőség területén felesketik.

A vasutasok nagy sztrájkjának ezen érdekes epilógusa tegnap játszódott le Debreczenben: **újra feleskették a vasutasokat,** hogy hűen szolgálják az államot s annak forgalmi érdekeit és semmiféle újabb követeléssel nem lépnek fel ellene. Ezt az újabb feleskétést a vasutas-sztrájk lezajlása után határozta el a minisztertanács és az eskületétélét szigorú feltételül kötötte ki. Valamennyi tisztviselő, aki a sztrájkban résztvett, csak azzal a feltétellel foglalhatta el állását, ha leteszi az új esküt. Ebbe az eskübe pedig bele vettek mindent, ami tulajdonképpen nem is tartozik oda. Általában az előbbinél ez az esküminta **sokkal szigorubb és megköti benne a vasuti alkalmazottak kezét annyira, hogy kizár minden mozgalmat,** amely helyzetük javítására, bajaik orvoslására irányulna, ha bármiben jogos is volna. Kényszerhelyzetükben a vasutasok letették az esküt — ezután már mozdulniok sem szabad.

Valamennyi üzletvezetőség területén most folyik a felesketés. A miniszterium képviselőjében a vasuti és hajózási főfelügyelőség főtisztviselői sorra járják a vonalakat és az üzletvezetők jelenlétében kiveszik az esküt, úgy a vonalak mentén elhelyezett alkalmazottaktól, mint az üzletvezetőségek székhelyén. Egyben fogadalmat tettek a vasutasokkal arra is, hogy ezt a dolgot a **legnagyobb titokban tartják.** Érdekes megemlíteni, hogy a Szegedi Napló egy bizo-

nyítványt közöl, melyben az eskü teljes szövege is befoglaltatik és melyet az üzletvezető aláírásával, az eskületételéről minden ísztviseelő és minden alkalmazott megkapott. Így hangzik:

Bizonyítvány.

Alulírottak bizonyítjuk, hogy . . . a törvényerővel bíró vasutüzleti rendtartás 102. §-a értelmében az 1904. év június hó 13. án kelt 39510/IV. sz. kereskedelmi miniszteri rendelettel megállapított hivatalos esküt mai napon előttük a következő szöveggel letette:

Én . . . esküszöm a mindenható Istenre, fogadom hitemre és becsületemre, hogy ő császári és apostoli királyi Felségéhez, I. Ferencz József urunkhoz bármilyen viszonyok között hű maradok, a törvényeket, rendeleteket, szolgálati szabályokat hűven megtartom, a hivatali titkot megőrzöm, előjáróm iránt engedelmességgel viseltetem, utasításait lelkiismeretesen és pontosan teljesítem és ezeknek mások által való teljesítése fölött öröködöm.

A vasuti üzleti rendtartás által reám ruházott rendőri teendőimben, ugyszintén minden egyéb közérdekű szolgálatom teljesítésében hűven, pontosan és odaadással eljárak; a vasuti üzlet biztonsága, rendessége és szabályszerű ellátása érdekében minden lehetőt megteszek.

A vasuti havi forgalmat illető összes ügyeket, az erre vonatkozó összes segéd-eszközöket és intézkedéseket akár saját tapasztalataim, akár mások közlése folytán szereztem azokról tudomást, mindenkivel szemben titokban tartom és teljes erővel meg fogom akadályozni, hogy arra nem hivatottak ezen ügyekről, illetve segéd-eszközökről és intézkedésekről tudomást szerzhessenek.

Vizlecsapolás a nagycserei pusztán. Az alsóvidéki vizlecsapoló társulat kerületébe tartozik a nagycserei pusztája is, ahol a belvizek nagyon felgyülemlettek. Debreczen városa a nagycserei belvizeket szeretné lecsapoltatni és e célból átírt az állami kultur mérnökségnek. A lecsapolásból azonban az idén már aligha lesz valami, mert a terveket csak a télen készítheti el a hivatal.

— **Felülvizsgálat.** A kedden reggel tartott katonai felülvizsgáló bizottság elé 28 legényt állítottak, akik közül 1 legény került csupán a póttartalékba.

— **Tizenkét éves rabló.** A 12 éves, ökölnyi Dutka József, a „Friss Ujság” árusítójának a fia, a jó isten tudja hanyadikszor a rendőrség kezébe került megint. Eddig is lopott, mint a szarka, most azonban már rablásra vetemedett. Hegedüs Mihály Homokkert II. járás 15. sz. a. lakó építőmester Margit nevű leánykájának a füléből erőszakkal rabolta ki az aranyfüggőt, amelyet Rakovics Pista nevű homokkerti cimborájával együtt eladott 3 koronáért a Késes utcán. Az orgazda cigányasszonyt nyomozzák. A 12 éves rabló a rendőrség foglya.

— **Zenés takarodó.** A helyben állomásozó 39 ik gyalog ezred folyó hó 24-én ünnepli a Custossai-csata emlékét. Ez alkalomból 23-án este és 24-én reggel a városon keresztül a katonák zene fog játszani.

— **Csizmadiák gyűlése** Kedden délután az iparoskör dísztermében az ipartestületi csizmadia szakosztály ülést tartott, melyen a már többször ismertetett békéscsabai átiratot tárgyalták. A gyűlés magáévá

tette az átiratnak azt a részét, mely a csizmadia 20 százalékkal való emelését célozza. A július 3-án Békéscsabán tartandó országos csizmadia gyűlésen pedig képviselteti magát Kurucz Miklós ipartestületi alelnök, Varkoly József előjárósági tagok és Szabó Sándorral.

— **Bizottsági ülés.** A jog és pénzügyi bizottság pénteken délután 4 órakor tart ülést.

— **Magyariek Tátrafüreden.** A debreczeni közönség jó időre kénytelen nélkülözni a Magyar testvérek remek muzsikáját. Az országos hírvitűnő zenekart az ó-tátrafüredi fürdőigazgatóság az évad tartására előnyös feltételek mellett szerződtette. Magyariek vasárnap bucsuznak a debreczeni közönségtől.

— **Nyilvános elszámolás.** A Polgári kör által folyó évi június 11-én a nagyerdei vigadóban tartott jótékony célú táncmulatság bevételeiről és kiadásairól. Jegyekből volt bevétel 456 korona. Felülfizetések-ből 58 korona. Kiadás volt 376 korona 62 fillér. Tiszta jövedelem volt 137 korona 38 fillér. Felülfizettek: Vecsei Imre körelnök és Dankó Béla 10—10 koronát Hajdu Zsigmond 6 koronát Roncsik Lajos 5 koronát, Biczó Gyula 3 koronát, Czeglédi Gyula, Kerékgyártó József, Jánosi Zoltán, Szele György Szabó Kálmán gyógyszerész, Bán István, Horkai Lajos, Agárdi Lajos, Dávid Sándor, Salánki Mihály, Polgári Józsefné és Dávid Mihály 2—2 koronát összesen 58 koronát. Fogadják a nemes szívű adakozók körünk nevében hálás köszönetünket. — A rendezőség.

— **A hozomány.** Egy magasrangú zsidó vallású államhivatalnok megkérte egy ugyancsak izraelita ügyvéd leányát. Az ügyvéd kijelentette, hogy csak az esetben adja oda leányát, ha a kérő kikeresztelkedik. Hiába volt a fiatalember minden szabadkozása, hasztalan hivatkozott mindkettőjük őseire, akik a sirban megfordulnak, nem használt semmi, át kellett térnie a keresztény hitre. Esküvő után az államhivatalnok végre megkérdezte apósától:

— Ugyan miért ragaszkodtál annyira ahhoz, hogy elhagyjam kettőnk vallását?

— Csak azért, kedves vőm uram, mert a zsidónak hozományt is kell adni, keresztény ember azonban nem reflektál rá. Ugye, már te sem?

— **A gyógyszerész-rendelet.** A belügyminiszter a gyógyszerészekre vonatkozó rendelet életbeléptetését, amely tudvalevően július 1-ére volt kitűzve, felfüggesztette. A végrehajtásra nézve, hír szerint, számos nehézség merült fel. Több oldalról hangsúlyozták ugyanis, hogy a tervezett rendelet szerint a hazai gyógyszerészek különlegességi készítményeit egyáltalán nem, vagy csak nagy nehézségekkel hozhatják forgalomba, míg ugyanakkor az osztrák és külföldi, sőt a horvátországi különlegességek minden akadály nélkül árusíthatók lettek volna. A hazai gyógyszerészek most már reményt táplálnak, hogy a külföldiekkel szemben nem fognak hátrányosabb elbánásban részesülni.

— **A Kossuth dalkör** július hó 3-án Kökert Gusztáv karnagy vezetésével és Veres Tóni zenekarának közreműködésével a nagyerdei „Dobos” pavilonban zártkörű dalestélyt tart. Belépő díj személyenként 2 korona. Család-jegy 3 személyre 4 korona. Kezdete este 8 és fél órakor. Jegyek előre válthatók: Benyáts Emil piac utcai, Medgyasszay Sándor Dégenfeld-terti

és Kontsek Kornél piacz utcai üzletében. Műsor: 1. Nyitány. Veres Tóni zenekara által. 2. Kossuth dal. Id. Ábrányi Kornéltól előadja a dalkör. 3. A pusztai sir. Heiser V-től, előadja Grad Rezső egyleti tag, zongorán kíséri Kőkert Gusztáv karnagy. 4. Falu végén kurta korcsma. Wéschingtől, előadja a dalkör. 5. Magyar népdalok., előadja Boros Ferencz egyleti tag, zongorán Kőkert Gusztáv karnagy, 6. Kossuth induló. Mértytől, előadja a dalkör. Műsor után táncz.

— **Hülye fiu tévelygése a nagy-erdőn.** Varga Lajos felsőjózsaai hülye siheder eltévelygett étlen-szomjan a nagyerdőn. Már két nap óta nem evett az istenadta. A rendőrség pártfogásába vette az istenadta.

— **Esküvő.** Cseke Miklós dr. vármegyei úlnök tegnap délután tartotta az esküvőt Molnár Ágnes kisasszonnyal, néhai Molnár Ferencz ujfahérvói nagykirtokos leányával. Az esküvőnél mint tanuk Latinovits Mihály királyi főmérnök és Péntes Sándor árvaszéki elnök szerepeltek.

— **Sertés-szállítás.** A földmívelésügyi kormány Kovács Péter debreczeni lakosnak nagyobb mennyiségű sertésszállításra adott engedélyt Bécsbe.

— **Mért drágul a csirke?** A rendőrség ismét fülön fogott két tarnowi illetőségű galicziai férfit, akik ezer-számra vásárolták össze a piacon a baromfit. Gelvert Lipót és Berger József nevezetűek ők és birság mellett a város azonnali elhagyására utasítottak. Ez a két alak rövid idő alatt 2000 baromfit vásárolt össze iparengedély nélkül. A baromfiakat Oroszországba szállítják. A rendőrség 50—50 korona pénzbírságot huzott rájuk, holott ez csekélység, hiszen a debreczeni közönségnek rengeteg kárt okoztak.

— **Az üres fészek.** Az erdőben busan ül az a pintyőke-pár, amelynek 5 fiókáját rabolta B. A. nevű menyecske. A városba hozta eladni, de mielőtt vásárt csaphatott volna, a rendőrség elcsipte. Az 5 kis pintyőknek akadt így is gondozója, a szivtelen menyecske pedig érzékeny birság fizetés után megfogja tudni, hogy az énekes madarat bántani nem szabad.

— **Nagy halálozás.** A debreczeni anyakönyvi hivatal kimutatása szerint a folyó június hónapban rendkívül nagy a halálozás. Tegnapig 200 halottat jelentettek be.

— **Meghaltak.** Junius 22-éről a következő halálozásokat jegyezte be az anyakönyvi hivatal: Babits Jakab 77 éves szegény házi ápolt rom. kath. Dihen Sámuel 56 éves nayszamos, ev. ref. Boldizsár József 2 hónapos ev. ref. Ficsór János 16 napos r. kath. Varga Lajosné 38 éves ev. ref. Péntes Lajos 5 napos ev. ref. Csáki László 35 napos ev. ref. Tolvaj Bálint 87 éves kisbirtokos ev. ref. Ágoston János 54 éves cipész ev. ref.

— **Talyigás-tréfa.** Nagy riadalmat okozott a Csapó-utcai piacon Lakatos Lajos talyigás, ki közibe hajtott a kofáknak, aminek rengeteg tyuk és tojás lett az áldozata. Feljelentették.

— **Disznófürösztő a gólya utcán.** A gólya utca lakosai régen panaszkodnak már, hogy a szennyvízvezető árok eltömése következtében az özvegy Kis Miklósné 7. sz. háza udvaráról a büzös szappanlé átfolyt az utra, amely nem is ut már, hanem disznófürösztő mocsár. A lakosok e türelhetlen állapot és az utca megfertőztetése miatt panaszt emeltek özvegy Kisné ellen.

— **Az apa és fiu közös szerelme.** Csalafinta hölgyecske lehet a Dégenfeld téren áruló B., Róza nevű kofa. Ugyanegy időben folytatott viszonyt Hári Imre 43 éves kocsisal és annak Károly nevű 20 éves fiával. Az öreg Hári már bosszúra gondolt és vitriolt akart önteni a parázs szemű menyecske arczába, de a fia kiütötte a kezéből, miközben néhány csepp vitriol a kezére frecscent. A vitriol merényletnek így jó vége lett, mert a csapodár menyecske megszökött az apa és fiu elől.

— **Tolonczok** Nincs nap, hogy hazane tolonczolna a rendőrség az itt csavargó gyanus alakokat, akik előszeretettel keresik fel Debreczont. A mai tolonczszállítmány 4 tagu, 2 férfi és 2 nő. Kiss Eszter és Cinye Eszter, Okolicsányi Gyul. és Krizsán János.

— **Debreczeni birtokváltások.** Molnár Ernő veszi a debreczeni 7838 sztkvben foglalt Piacz-utca 60 sz. házat Bészler Lajostól 60 000 koronáért. Magyar István és neje Fekete Zsófia veszik a debreczeni 2559 sztkvben foglalt 5 hold 912 négyszögöl ujosztású földet Nemes Gergely és neje Kárdos Sárától 2400 koronáért. Egri Balázs veszi a pusztapaczi 4. sztkvben 156 és 157 hrsza foglalt összesen 21 hold 1527 négyszögöl kaszálót Lukács Gézától 4000 koronáért. Papp Lászlóné Gál Zsuzsánna veszi a debreczeni 500 sz. tkvben foglalt Árpád-tér 15 sz. házat Petres Mihály és neje Szabó Juliánától 4800 koronáért. Farkas Sándorné Szájbel Piroska veszi a debreczeni 323 sz. tkvben foglalt Csillag utca 12 sz. házat Tóth Istvántól 6200 koronáért. Nikolics Vázáné Sterbinczy Karolina és Sterbinczy Béla veszik a debreczeni 4149 sz. tkvben foglalt Vendég-utca 27. sz. házat Czeizing Lajos és társaitól 4400 koronáért. Kertész Kálmán és neje Soltész Ilona veszik a debreczeni 9064 sz. tkvben 11075/45 hrsz. alatt foglalt 300 négyszögöl ujosztású földet Geréby Pál és társaitól 1440 koronáért. Boda János és neje Varga Eszter veszik a debreczeni 7832 sz. tkvben foglalt 100 négyszögöl Vénkerti szőlőt Bakóczi János és neje Csobai Zsuzsánától 3900 koronáért.

— **Köszegi Jánosné bajba kerül.** Négy pár csizman akart tudni Köszegi Jánosné Darabos-utca 46. sz. a. lakos a zsidopiacon. De mert engedélye nem volt a végeladáshoz és a nevét sem akarta megmondani a rendőrnök, bajba került kihágásért és alighanem még rá is fizet a birsággal a 4 pár csizma árára, mert ilyen a törvény.

— **Szerencsétlenül járt vssutas.** A kisállomáson talpfalrakással volt elfoglalva Bagdacs János 26 éves nőtlen máv. munkás. A saját vigyázatlansága folytán a talpfalrakás megingott és a lezuhanó fahasabok egyike jobbkezének középső ujját az első izig leszakította. A kórházba szállították.

— **Még élve érkezett halak lesznek** pénteken este a Márkus Dréher-sörceanokában. Ugya is egy öreg halász ember hozza pénteken reggel a Tiszából a friss halakat, ő is készíti el a halászlevet. *Este Rácz Károly teljes zenekarával zeneestélyt rendez.*

— **Lopás.** Tarczali Jánosné hatvan-utca 12. sz. a. házmesternő, panaszt tett a rendőrségen, hogy ezüst óráját és lánczát 20 korona értékben ismeretlen tettes ellopta.

— **Elvesztett fénykép.** Folyó hó 16 án a színháztól a virág piaczig vezető uton elvesztett egy arczkép. Felhivatik a megtaláló, hogy szolgáltatassa be a rendőrkapitányság bünyügyi osztályához, hol jutalomban részesül.

x **Igen olosó ajándék tárgyak.** háztartási cikkek és gyermek játékok, olcsó szabott árak mellett *Mentze Henrik* ujdonságok áruházában Piacz és Szent-Anna utca sarkán.

x **Sikeros vizsga után** a legzeleszterübb ajándék egy valódi angol szoba torna készülék (Izom erősítő.) Kapható Nagy Andrásházán Debreczen.

TÁVIRATOK.

Az oroszok döntő csatái.

London, június 22. Az oroszok ismét döntő csatát vesztek. Kuroki és Oku serege tönkre verte Kuropatkin és Stackelberg seregét. Haicsangnál vívták a háboru legvéresebb csatáját, a melyben **8000 orosznál több esett el.** Ugyanekkor Kaicsunál is 1200 orosz esett el. A diadalittas japánok az oroszok főhadiszállását, Liaoyangot is bevették és már Mukdent fenyegetik. A kaicsui csatában Ondranovits orosz tábornok is elesett.

Port Arturnál is rosszul állanak az oroszok. A japán gyűrű minden nap pár száz méterrel összébb szorul.

Thaly és Kossuth.

Budapest, június 22. A képviselőház folyosóján a szünet alatt igen sok ellenzéki képviselő verődött össze.

— Kossuth is, Thaly is beteg sopánkodott az egyik, aki a béke-párti árnyalathoz tartozott azelőtt is.

— Jól van ez így — felelte rá a másik — mert amíg Kossuth és Thaly betegek, addig a függetlenségi párt — egészséges. Mihelyt ők egészségesek lesznek, mindjárt beteg lesz a párt is.

Ez a kis párbeszéd végtelenül jellemző a függetlenségi párt viszonyaira és embe-reire.

Lesz-e obstrukció?

Budapest, június 22. A függetlenségi párt ma esti értekezletén *Polónyi* rendkívül hevesen támadta a Tiszakormányt, amely valósággal becsapta az ellenzéket, mert egyetlen ígérését sem váltotta be. *Rátkay László, Kubik Béla, Bakonyi Samu* hozzászólásai után a legerélyesebb harcot hirdeti a párt. Holnap Komjáthy Béla teszi szavá a galaczi esetet.

Családi dráma.

Esztergom, június 22. Dubók Istvan a feleségére féltékenységből többször rálőtt, azután öngyilkos lett. A férj meghalt, a nő azonban csak súlyos sérüléseket szenvedett.

Elfogott orosz bárka.

Tokio, június 22. A japánok az oroszok egyik bárkáját a nyílt tengeren fogták el, amikor Port-Arturból jött. A menekültek azt mondják, hogy a japán lövegek nagy pusztítást okoznak. Két hajó ki akart törni a minap a kikötőből, de aknába ütközött és elsüllyedt. Ez alkalommal 140 ember vesztette életét.

Az uzsorás követ gyilkossai.

Szeged, június 22. Eremics Pál gyilkosai pörének tárgyalása folyamán felolvas-ták az Eremics-Sibul perben hozott ítélete-

ket. A tábla kuria felme-lásában kim-meg nem Sibulék sz-raperek felo-sét, valamint A bíróság a zonyítási elj-feltéve a ké-érdekes jelen Nagyikinda restelte bev- Meglehet, h- aztán nem l- tott 13-14 Nem volt, a kihallgatott A védelem Ugylátszik, leginkább fe- tartja fenn A tárgyalás hazgzott el, ben elmond- mits, mikor mondta, ami- hölgyek sora- zóket. A f- azt a szörn- évvel azelőt- két család- tragédiával v- 3 óraker foly- végeztével a- általános vél- vagy nagyon

KÖ

M

F. B. b- jun. 25) ked- szetében, a kórház háta- méhészeti sz- tott, az előa- méhészeti eg- egy 25—30-a- üdvözli s ér- ki. Ennek ut- megérhető f- lati méhésze- Bevezet- lád* szervez- a tárgyra, m- a következők- Ösmert- kedését fejez- szet nem a k- vett, legalkal- nem a méhé- részletezi, ho- méhcsaladjai-

E kérdé- minőségére; sen; 3. A- három pontra- alaposan meg- adásában. E- csomó" elhe- gondját a gy- Az előa- u. m. Betelel- szak. — A r- tartás. Tehát- tése kiterjesz- esetre nagyor- hatjuk még s- űrnek átmen- részének kiha- tetetését. 1. is megkísérle- dott sejtkeret- A méh

ket. A tábla két évre elítélte Eremicset, a kuria felmentette ugyan, de ítélete indoklásában kimondja, hogy Eremics emberileg meg nem engedett módon kihasználta Sibulék szorult helyzetét. A védő az uzoraperek felolvasását és új tanuk megidézését, valamint a tárgyalás elhalasztását kérte. A bíróság az indítványokat elvetette és a bizonyítási eljárást befejezettnek mondta ki, feltéve a kérdéseket az esküdtszéknek. Igen érdekes jelenetek játszódtak le a tárgyalás alatt. Nagyikiinda egyik tanítója lépett elő. Nem restelte bevallani, hogy nem tud magyarul. Meglehet, hogy államsegélyt is élvez. Így aztán nem lehet csodálni, hogy a kihallgatott 13-14 éves fiuk nem tudnak magyarul. Nem volt, aki megtanítsa. Föltűnt, hogy a kihallgatott tanuk mind a vád tanúi voltak. A védelem egyetlenegyét sem jelentett be. Ugyilátszik, a tragédia 15 éves harczá leginkább feltűntető pöriratok bemutatását tartja fenn a védő a védelem anyagául. A tárgyaláson egyetlen erősebb kifejezés hazszott el, mikor Mladen vallomása közben elmondta, hogy mit mondott neki Eremics, mikor őt forintot kért tőle lisztre. Az mondta, amit Khuennek ajánlott Rigó. A hölgyek sorában erősen forgatták a legyezőket. A fölolvastott vádiratok lefestették azt a szörnyű harcot, a mely 16-17 évvel ezelőtt megindult a Sibul-birtok felett két család között s amely ily rettenetes tragédiával végződött. Az esküdtszék délután 3 órakor folytatta a tanácskozást, amelynek végeztével az esküdtek visszavonultak. Az általános vélemény, hogy az ítélet felmentő, vagy nagyon enyhe lesz.

Közgazdaság.

Méhészeti előadás.

F. B. bátyánk közli velünk, hogy (1904. jun. 25) kedden G. Szabó Kálmán méhészetében, a Kórház-utca 1. szám alatt, a kórház háta mögött Forgách Lajos V. ker. méhészeti szaktanár méhészeti előadást tartott, az előadó tanár mindenekelőtt a helyi, méhészeti egyesület tagjai közül számosan, (mint egy 25-30-an) megjelent méhészeket üdvözli s érdeklődésükért köszönetét fejezi ki. Ennek utána valódi szakszerű s könnyen megérthető fejtegetéseit mondja el a gyakorlati méhészetéről.

Bevezetésül csak röviden, a „méh család” szervezetét írja le, ezután rögtön rá tér a tárgyra, melynek kiemelkedőbb részeiből a következőket jegyeztük fel.

Ösmertette a kaptárakat s azon vélekedését fejezte ki, hogy az okszerű méhészet nem a kaptárak mechanikai tekintetben vett, legalkalmasabb szerkezetétől függ, hanem a méhészek egyéni ügyességétől. Ezután részletezi, hogyan és miképpen rendezzük be méhcsaládjainkat?

E kérdésnél ügyelni kell. 1. Az anya minőségére; 2. A méz készletre és különösen; 3. A „méhcsomó” elhelyezésére. E három pontra nézve külön-külön beható s alaposan megokolt utasítást ad remek előadásában. És különösen kiemeli a „Méhcsomó” elhelyezésére való legszorgosabb gondját a gyakorlati méhészeknek.

Az előadás öt szakaszra volt osztva u. m. Betelelés tavaszig. — Mézelési időszak. — A rajzási időszak. — A nyári eltartás. Tehát voltaképpen az egész tenyésztésre kiterjeszkedő volt a rövid, de mindenestre nagyon értékes előadás. Nem hagyhatjuk még szó nélkül az ugynevezett mézűrnök átmeneti rácsoszáttal felszerelt kaptár részének kihasználásáról adott érdekes fejtegetését. 1. 2. 3. sőt 4 és még ötödikszere is megkísérelt kiváltását a mézzel telehordott sejtkezeteknek.

A méh élettanról, illetőleg a nemesi-

tésről, nem mint czélról, hanem mint okról emlékezett meg és ennél fogva ezzel is szintén gyakorlati hasznos tudást közölt az érdeklődő szakértőkkel. Akiknek közóhajára és nevében a helyi Méhész-egylet titkára mondott szíves köszönetet az érdemes szaknarrának.

REGÉNY-CSARNOK.

Ki hát a gyilkos?

Bűnügyi regény az amerikai életből. 29.

— Ugy? kiáltott fel gunyosan a férfi.

— Bareswell, ki volt ez a csinos leány? Kétségtelenül egyike ő azon szeren csélteleneknek, akiknek a fejét elcsavartad.

— Lehet — felelte egykedvűen a férfi és a bajuszát simogatta. Ugy tudom, Alstine kisasszony volt — tette hozzá, de látszott az arcán, hogy nagyon dühös, mert Rózsa a feleségével együtt találta.

— Csak gondolod?

— Tudom is. Nagyon különös leány, akinek nincs rendben az esze.

— No és azt a kevés eszét is elvetted, ami volt — mondta és Iris olyan tekintetét vetett rá, hogy még Bareswell is megrémült tőle.

Ez az asszony régóta eszköz volt az ő kezében és oly cselekedetekre kényszerítette, amelyeket azelőtt undorral utasított vissza.

Bareswell lassankint egészen magához alacsonyította le, most pedig már azon gondolkodott, hogy elteszi láb alól. De azért nem merde mutatni soha, hogy már nem szereti. Ellenkezőleg, a legszenvedélyesebb szerelmet hazudta neki, mert jól ösmerte ezt az asszonyt, aki még mindig bizott benne, de megcsalatlása esetén halálos ellenségévé vált volna.

— Csalódlod Iris — felelte neki. Ennek a lánynak nem okoztam semmi fájdalmat. Ha te az én kedvem szerint cselekedtél volna, minden jobban sikerül.

— Tehát azt akarod, hogy elhagyjam ezt a várost?

— Igen.

— Ugy-e, hogy zavartalanul udvarolhass ennek a lánynak. Tudom jól, hogy a legényt játszottad előtte és most tönkre akarod tenni őt, mint Bane Viktoriát. De ez nem fog sikerülni, amíg én élek.

— Mit? Te az én terveimet tönkre akarod silányítani? Az égre mondom, ezt nem tűröm. Előbb meghalsz.

Erre a durva gazember rávetette magát és a torkát megragadta. A nő hangoosan felsikoltott.

TIZENNEGYEDIK FEJEZET.

— Segítség! Gyilkos! — hangozott a kiáltás az utcán járók egyikének fülebe.

Az illető megállt és hallgatódzott, de hiába, mert a hang nem ismétlődött többé. Az ember átugrott az alacsony kerítésen és a lugas felé sietett. Onnan hangokat hallott. Megállt, majd óvatosan közelebb lopódzott és látta, hogy magas testalkatu, nyulánk férfi állt a pad mellett, amelyen halovány arcú nő feküdt mozdulatlanul.

— Megölöm — mormogta a férfi. Ha úgy is volna, nem az én bűnöm, mert ő az oka mindennek . . .

Ebben a pillanatban valaki megragadta a villát. Egész testében megrázkódott és ijedten kiáltott fel.

Bareswell, amint a férfit meglátta, vilámgyorsan a fegyvere után kapott.

(Folytatjuk.)

Blous különlegességek

Angol aljak, Angol Costümök

nagy választékban

Klein Sámuel — ezelőtt

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltők áruházában.

Mérték utáni Blousok leggyorsabban elkészülnek.

DEUTSCH LAJOS

fűszerkereskedő, Piac-utca 38.

Ajánl mint a hajdumegyei méhészegylet elárúsítója

idei friss pergetésű

akác mézet

1 kiló 60 krajczár.

5 kiló 2 frt 50 krajczár.

4971. szám/h. o.

Hirdetmény.

A budapesti I. honvéd kerületbeli állomásokon elhelyezett honvéd csapatok (intézetek) számára 1904. évi szeptember hó 1-től, 1905. évi augusztus hó 31-ig terjedő időtartam alatt szükséges termény- és anyagjárándósági cikkek szállításának biztosítása végett az alább feltüntetett állomásokon és napokon kizárólag zártírásbeli ajánlatok útján verseny tárgyalás fog tartatni.

A biztosítási tárgyalás tartatik:

Budapest, Kiskunfélegyháza és Tápió-Süly állomás részére Budapesten f. évi július hó 12-én; Kecskemét állomás részére Budapesten f. évi július hó 15-én; Gyula és Jászberény állomás részére Gyulán f. évi július hó 8-án; Debreczen és Zilah állomás részére Debreczenben f. évi július hó 18-án; Nagyvárad állomás részére Nagyváradon f. évi július hó 21-én.

A teljes szövegű hirdetmény, valamint a „Szállítási feltételek füzete” ezen kerületi parancsnokság hadbiztossági osztályában, a budapesti 1-ső, a gyulai 2-ik, a debreczeni 3-ik, a nagyvárad 4-ik honvéd gyalogezred, valamint a budapesti 1-ső s a debreczeni 2-ik honvéd huszár ezred kezelő bizottsági irodájában, végül a kunfélegyháza, zilah, jászberényi és kecskeméti honvéd állomásparancsnokságnál megtekinthetők s a nyomtatott „Szállítási feltételek füzete” ugyanott példányonként 16 fillérért megszerezhető.

Budapesten, 1904. évi június hó 18-án.

M. kir. budapesti I. honvéd-kerületi parancsnokság.

Legrégibb és legnagyobb butor raktár DEBRECZENBEN.

BUTOROK

a legnagyobb választékban, jutányos árban, izléses és legszolidabb kivitelben csakis

KILLER EDE

butorgyáros, cs. és kir. udvari szállítónál

DEBRECZEN,

főpiacz, a főtőzsdével szemben kaphatók, hol egy a legszórónyebb, mint a legdiszesebb menyasszonyi kelegyék, szobaberendezések és díszítések kifogástalanul eszközölhetők.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, szontul minden szó 2 fillér. A egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Ház kedvező feltételek mellett eladó vagy bérbe kiadó, két nagy üzlethelyiség, három szoba és mellékhelyiségek. Petőfi-tér 2. sz.

Niklós és Markbreit fiók üzletében Piacz-utca fő tőzsde mellett. Hallatlan olcsón beszerezhetőek kalapok, cipők, ingek, nyakkendők, pénz-, szivar- és cigarettatárcák, séta botok, játékok, gyermekkoscsik, zománc edények és számtalan itt fel nem sorolt áru.

Iroda szolgál. Egy javakorbéli, családos fiatal férfi boltiszolgnának, irodaszolgnának, iskolaszolgnának ajánlkozik (havi bér mellett). Értelmes ember, a ki nagyobb gazdaságban, mint ispán is működött és életrevalóságát, ügyességét sokféle képpen bebizonyította. Tisztességes bizonyítvánnyal rendelkezik. Több nyelvet is beszél. A magyar- és német nyelvet szóval, mint írásban tudja. Jól beszél szerbül és tótul is, azonkívül az angol nyelvben is van jártassága. Tehát egy üzletben vagy uri háznál mint felügyelő, mint megbízott sokféle képpen használható. Czim a kiadóhivatalban tudható meg.

Debreczeni első elektrotechnikai vállalat távbeszélő és távjelző berendezésekre, villamhárítók, villamvilágítás és erő átvitelre, villamos jelzőtelepek, tűzjelzők, vízállás mérők. Elvállal mindennemű az elektrotechnika szakába vágó berendezéseket és javításokat **Földvári L.** Kossuth-utca 1. szám az udvarban. — Telefon szám 168. Távbeszélő és táviró építéshez szükséges mindennemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati, physikai készülékek és telepek raktára.

Allást keres. Egy intelligens, szerény igényű fiatalabb ember, ki megbízhatóságáról igen jó bizonyítványokkal rendelkezik, bármely mérsékelt díjazás mellett irodai vagy más megfelelő alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Harisnya kötőde Debreczen, Piacz utca 32. **Fischbein Katalin** (Schwartz Arminné.) Elvállal harisnyák kötését és fejelést igen mérsékelt áron.

Fényképező gépek s hozzá való kellékek. — **Teljes lawn tennis és lovagló felszerelések.** — **Mindennemű utazási cikkek** és bőrárúk. — Solingeni zsebkések és ollók. — **Férfi ingek, kalapok, nyakkendők**

nagyválasztékban kaphatók

BORSOS KATA
műipar- és férfi divat üzletében
Debreczen, városház.

Itten Debreczenben általánosságban azt beszélnek, hogy a Maradék áruházban, csakis egyes maradékot lehet olcsón vásárolni, ez azonban téves felfogás, mert üzletében alant cikkekkel a lehető legolcsóbb árak mellett egész végekből, tehát ép úgy mint a hogyan a gyárból kijönnek, a legutolsó divat szerint lehet beszerezni, a miért is azok, a kik igazán szép, jó, igazán divatos (nem régi, állott) árut olcsón akarnak beszerezni el

ne mulasszák

a „Maradék áruház“-at

a Bika szálloda mellett, a két emeletes Ranunkel-féle palotában meglátogatni, u. m: fekete és színes ruhaszövetek, francia és mosó delainek, Ponge egyszín és mintázott batiszotok és kartonok, itten helyszüke végett elő nem sorolható mindenféle rőfös és rövidáru cikkek, paplanokat mérték után is készítették és üzleti elvem mindég az lesz, hogy „Élni és élni hagyni.“ Minden olcsó és semmi sem drága.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben, a főpostával szemben.

Szépség, Szépi és a jóízű követelménye!

Tisztelettel értesitem a n. é közönséget, hogy laboratóriumomat **új gépekkel** és **új személyzettel** láttam el, melyek folytán minden eddigi esetleges panaszra való ok ki van zárva. **Gyors expedíció** hygienicus tisztaság! **Matild arczenőcs, crém, Matild szappan, hajrestorer**, mely anélkül hogy festené vissza változtatja eredeti színére az **őszülő haját, bajuszt.** Felülmulhatatlan ártalmas anyagokat nem tartalmazó készítmények. Tessék megpróbálni, ha bármelyik nem használ árát minden kibúvó nélkül visszaadom. **KUN ISTVÁN** gyógyszerész, első magyar „Matild“ műlaboratoriuma (a párisi laboratorie cosmetique „Matilde“) mintájára. (Alapított 1895-ben, Budapest.) Debreczeni raktár: **Tóth Béla** gyógyszerésztárában.

Erdei József

épület- és műlakatos

DEBRECZEN. Kandia-utca 19.

a legolcsóbb árak mellett vállal **épületeknél előforduló egyszerű és diszmunkákat.**

Vasszerkezet munkákat benyújtott, vagy általa szerkesztett rajz után **tökéletes kivitelben.** Kívánatra tervvel és rajzzal is szolgál.

Gyors és sikerült munkáért felelősséget vállal.

Konyári sóstó fürdő

— október hó 1-ig nyitva áll. —

Tiszta szikes fürdők és kifogástalan, szép lakó szobák jutányos ár mellett rendelkezésére áll a t. fürdő közönségnek.

Prospektust és egyéb felvilágosítást ingyen küld

FRANK, fürdőintéző.

!! Méreg nélküli mázoló festék !!

Ólommérgezés elleni védelem!

„LITHOPONE“

az egyedüli pótszer a mérges, veszélyes ólom festékekhez; a munkást a rettenetes ólombetegségtől megóvja, a munkaadónak pedig megtartja a személyzetet egészségben és munkakedvben és épen olyan **szép és tartós** mázoló eredményez mint az ólomfesték. **Olcsóbb** mint minden mázoló festék és bármilyen fedő színben szállítható.

Különlegességek: **hidszürke** } mázolásra kész
gépvörös } megtörve.

Festékek a vasiparnak.

Kapható az állam minden festéküzletében.

Védjegy

Kérjünk hordókat kizárólag bevezetett védjeggyel és czégbélyegzővel.

Védjegy

Lithopone- und chemische Fabrik: Kasern bei Salzburg.

Bureau: Wien, I. Wallnerstrasse Nr. 11.